

ORDINARYÜS PROFESÖR ŞEVKİ AKÇAY'IN HAYATI, ESERLERİ
VE
VERİMLİ ÇALIŞMALARINA DAİR

Yazan : Prof. Dr. H. Şükrü OYTUN

Uzun seneler Veteriner Hekimlik mesleğinde hizmet etmiş, bir çok eserler yaratmış olan Ordinaryüs Profesör Şevki Akçay, 70 yaşını doldurduğundan dolayı, Temmuz 1958 tarihinde emekliye ayrılacaktır. Ord. Prof. Şevki Akçay, ilk önce orduda, harp meydanlarında, çeşitli hayvan hastalıklarının mücadelesinde, vebaî bakarı savaşında yaptığı ciddi ve başarılı hizmetlerinden başka, veteriner mekteplerinde müderris muavini, Doçent, Profesör ve Ord. Profesör olarak Patoloji ve Histoloji sahasında değerli hizmetlerde bulunmuştur.

Ord. Prof. Şevki Akçay, Yüksek Baytar Mektebi, Patoloji Kürsüsü başına gelinceye kadar Patoloji ve Histoloji dersleri bir kaç sayfa-lık manâsı anlaşılmiyan ders notundan ibaretti. İstiklâl Savaşını, vebaî bakarı mücadelesini muvaffakiyetle bitirerek, İstanbul Baytar Mektebi alisine Patoloji ve Histoloji Müderrisliğine tayin olunca, ilk işi mes'uliyetini deruhde etmiş olduğu Patoloji ve Histoloji derslerini anlaşılır bir şekle sokmak olmuştur. Veteriner Hekimliği için son derece önemli olan bu dersleri, bilmecelikten kurtardı ve talebesine anlaşılır bir ifade ile hitap etti. Dershanede söylediklerini, çok müşkül şartlara rağmen, yaptığı hayvan otopsilerinde, müşahade ettiği patolojik tegayyüratı, mikroskop başında da talebesine göstermiş ve dersinin önemini anlatmıştır. Bilhassa genç veteriner hekimlerin Patoloji sahasında yetişmelerine önem vermiş, Yüksek Baytar Mektebinde okunan dersler arasında Patolojinin bambaşka bir çehre, modern ve Avrupalı bir çehre almasına gayret etmişti. Bu suretle çok kısa bir zaman içerisinde, anlaşılmiyan ve istifade edilemeyen Patoloji derslerinin, istifade olunur bir şekil almasına gayret etmiş ve Türk gençlerini ders ezberlemekten kurtarmıştı. Bütün dünya gençleri gibi, onlar da düşünmeye, muhakeme etmeye başlamışlar, Patolojinin en güç ve en karışık konularını, zevkli bir meşgale haline getirmişlerdir.

Şevki Akçay, bilhassa Almanyada, muhtelif Patoloji Enstitülerinde 3 senelik bir tahsil ve etüd seyahatinden, İstanbuldaki Kürsüsüne vadedtiği zaman, şubesinde daha verimli olmaya başlamış ve talebesi, bu gayretli ve genç hocadan daha fazla istifade etmeğe başlamıştı. Bilhassa Veteriner Fakültesi, Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü kamiası arasında, yeniden kurulduktan sonra, otopsi salonu, lâboratuvarları, dershanesi ve diğer müştamilâtile modern esaslar üzerinde bir Patoloji Enstitüsü kurdu. Bu arada kıymetli bir Patoloji müderrisi, çok zengin Histo-Patolojik koleksiyonu tesis etmiştir. Bundan

başka okuttuğu derslerin kitaplarını yazıp yayınlamağa muvaffak olmuştur. Enstitüsünde, kendisinin ve çalışma arkadaşları ile müştereken hazırladığı çeşitli çalışmaları neşretmiştir. Memleket dahilinde ve haricinde muhtelif toplantılarda bulunmuş, fikir ve kanaatlarını müdafaa etmiştir. Ayrıca iştirak ettiği Uluslararası toplantılarda memleketimizi ve Türk veteriner mesleğini şerefli bir şekilde temsil etmiş ve üstün başarılar kazanmıştır. Memleketimizin muhtelif yerlerinde çalışan Veteriner Patologların hemen hepsi, ondan feyzalmıştır. 46 sené çalışmak suretile meslek dahilinde hazırladığı bütün eserlerin, tevdi edileceği eller, onun yetiştirdiği ve yükselttiği elemanlardır. Uzun seneler, memleketimizde çalışmış ve muvaffak olmuş olan bu kıymetli hocamızın hal tercümesi ile, akademik hayatı hakkında kısa bilgi vermeyi, bugünün ve yarının Veteriner Hekimlerine faydalı olur ümidiyle yayınlamaktayım.

I. Ord. Prof. ŞEVKİ AKÇAY'IN KISA HAL TERCÜMESİ

1888 de İzmirde doğmuştur. İlk öğrenimini İzmirde, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da Kuleli ve Tıbbiye idadisinde yaptıktan sonra, 1912 de Askerî Baytar Mektebinden birincilikle çıkmıştır. Birinci mülâzım (Üstteğmen) rütbesi ile, Balkan Harbine iştirak ederek bu harpte Muallim Veteriner Bakteriyolog-Kimyager, rahmetli hocamız, Osman Nuri' (bey) nin yanında İstanbul'da Çemberlitaş'daki Bakteriyoloji hanei Osmanî'de çalışmış ve bu zatla birlikte Çatalca'da Osmanlı ordusundaki atlarda Ruam hastalığının tetkikine memur edilmiştir. Sonra Edirne harekâtına iştirak ederek onuncu kolordu Karargâhında hizmetle o zaman Edirne'de şiddetli bir surette hüküm süren sığır vebası hastalığının söndürülmesinde çalışmıştır.

Balkan Harbinden sonra 19/2/1913 de yüzbaşı olmuş ve askerî Baytar Mektebinde Histoloji dersini okutmaya memur edilmiş, yüzbaşı rütbesile genel harbe iştirak etmiştir. Bu harpte Edirne, Çanakale ve Şark cephelerinde çalışmış ve Adana'da onikinci kolordu baş veteriner yardımcısı ve uzun zaman vekili olarak hizmet etmiştir. Adana'da büyük bir hayvan hastahanesi tesis etmiş ve burada teknik eleman yetiştirme kurslarını da idare etmiştir. Çok geniş olan Adana mintikasında (İskenderun'dan Mersin ve Silifke'ye kadar bir alanda, halk hayvanları arasında hüküm süren Şarbon hastalığının söndürülmesinde çok gayret sarfetmiştir. Bundan sonra yine Askerî Baytar Mektebinde Histoloji ve Patolojik-Anatomi dersleri müderris muavini olarak, bu dersleri okutmuş ve Şişli Memleket Hayvan Hastahanesi Bulaşık Hastalıklar Müttehassısı olarak çalışmıştır. Millî Mücadelede İktisat Vekâleti emrinde olarak, sığır vebası mücadele heyetleri teşkilâtını teftişe memur edilerek o zaman hastalığın çok şiddetli yay

gın bulunduğu Bolu ve havalisinde, gerekli faaliyeti göstermiş ve hastalığın daha çok yayılmasını önlemiştir. Millî mücadeleden sonra 24/1/1922 de İstanbul'daki Askerî ve Mülki Baytar mekteplerinin birleştirilmesinden husule gelen Yüksek Veteriner Mektebinde Muallim Armanak efendinin memleketimizden firarından sonra, Ziraat Vekâleti tarafından Histoloji, Embriyoloji, Patolojik anatomi ve Et Muayenesi Muallimliğine tayin olunmuş ve 1/6/1925 de bu derslerin Müderrisliğine yükselmiştir.

1/6/1927 de Tedrisatı zürreiyeye kanununa göre Almanya'ya gönderilerek Berlin Veteriner Fakültesi Patoloji ve Gıda Tahlilatı Enstitülerinde çalışmış ve burada *Gözde gliom, tavukda Kanser (Kankroid)* hakkında iki travay yaparak yayınlamış, koyunlardaki *Dudinose* hakkında deneysel araştırmalar yapmıştır. Almanya'da iken, Ziraat Vekâletince askerlikten istifa lüzumu bildirilmiş ve bu suretle askerlikten ayrılmıştır. 1/6/1930 da yurda dönerek yine Yüksek Veteriner Okulundaki müderrisliğe devam etmiştir. 29/10/1933 de Ankara'da açılan Y.Z.E. Veteriner Fakültesi Genel Patoloji ve Patolojik-Anatomi derslerine doçent tayin olunmuştur. Bu görevi Almanya'dan çağırılan Alman Profesörlerin yanında ve derslerin önemli bir kısmını okutmak suretile yapmış ve 19/5/1936 tarihinde 2291 sayılı kanunla 2. sınıf profesörlüğe, 14/16/1939 tarihinde 1. sınıf profesörlüğe ve Patoloji Enstitüsü Direktörlüğüne, 1/6/1944 de Ordinaryüs Profesörlüğe, Fakülte Meclisi ve Yüksek Ziraat Enstitüsü Divanı kararı ile, seçilmiştir. Veteriner Fakültesinin Ankara Üniversitesine bağlanmasından sonra da bu akademik vazifesine devam etmiştir.

II. ESERLERİ VE ÇALIŞMALARI

Hal tercümesini ve akademik hayatının çeşitli safhalarını kısaca arzettiğimiz Ord. Prof. Şevki Akçay, 46 yıl gibi uzun bir mesleki ve tedris hayatına maliktir. Hayatının bir kısmını yurdun çok badireli devrelerinde geçirmiş olmasına rağmen, durmadan ve yorulmadan çalışmış 5 i ders kitabı ve 35 i de araştırma ve monografi olmak üzere 40 eser yayınlanmıştır. Araştırmalardan bir kısmı Fransızca ve Almanca dillerinde muhtelif yabancı mesleki mecmualarda ve enternasyonal kongre raporları arasında bulunmaktadır. Bu suretle çok ve üd mesleki faaliyetleri ile iç ve dış ilim muhitlerinde de tanınmış değerli bir ilim adamımızdır.

a) Ord. Prof. Şevki Akçay'ın başlıca yayınları :

- 1 — Kasaplık hayvanlar ile etlerinin muayenesi hakkında muhtıra. 1928
- 2 — Otopsi ve Patolojik-Anatomik teşhis (Ders kitabı). 1928
- 3 — Et ve etten yapılan maddelerde Tirişin araştırması. 1928

- 4 — Kanatlı hayvan hastalıklarında Veteriner Hekimliğin vazifeleri (Almanca'dan tercüme). 1930
- 5 — Über ein intrabulbaere Gliom beim Hund (Borl. tierärztli. Wschr. 1930. 1).
- 6 — Über ein Kankroid beim Huhn (Tierärztli. Rds. 1930. 1).
- 7 — Kanserin esbab ve tekevünü marazisi. 1931
- 8 — Karacabey harasındaki sığırlarda Paratuberculose vak'aları, araştırma (Fransızca özeti ile). 1932
- 9 — Bir beygirde mütekarrih cilt kanseri, araştırma. 1931
- 10 — Almanya'da mesleki tetkik ve tettebbu notları ve Alman Besim maddeleri kontrolü kanunu tercümesi; 1931.
- 11 — Türkiye tavuklarında damla hastalığı (Gicht), araştırma, Almanca ve Fransızca özeti ile, 1930.
- 12 — Histopatolojide temel teknikler, Laboratuvar andıcı. 1936
- 13 — Genel Patoloji ve Patolojik-Anatomi ders kitabı, 1930.
- 14 — Otopsi teknikleri (Ders andıcı), 1930.
- 15 — Otopsi talimatnamesi, Ziraat Vekâletince yayınlamıştır. 1939
- 16 — İnsan, hayvan ve nebatlarda kanser ve Sarkom, araştırma. 1944
- 17 — Ankara ve civarındaki sığır ve mandalara tatbik edilen çift intradermal ve göz tüberkülin tecrübelerinin otopsi neticeleri ile kontrolü, araştırma (Almanca ayrı olarak), 1944.
- 18 — Karacabey harası ana kısraklarında mahiyeti meçhul bir hastalık hakkında araştırmalar «Loberkoller», 1945.
- 19 — Mezbahaların sıhhi ve iktisadi faydaları (Yurt dışı ve içi tetkiklerden sonra Konferans), 1946, halk için yazılmıştır.
- 20 — Tüberkülcün patojenesesi araştırmaları, et muayenesi ve hayvan yetiştiriciliği bakımından önemi (Kollegium). 1945.
- 21 — Özel Patoloji ve Patolojik-Anatomi (Ders kitabı), 1946
- 22 — Yurdumuz atlarında Ruam'ın Patolojik-Anatomisi ve patojenesesi araştırmaları (Fransızca özeti ile). 1947
- 23 — Yurdumuz atlarında Strongylose, araştırma, 1947.
- 24 — La valeur des réactions allergiques dans le diagnostic de la tuberculose animal (Comtes rendu de V. Congrès international de pathologie comparee. İstanbul. 1949).
- 25 — Hipervitaminose—D2 induced Experimentally by Vigantol (Annel de l'Université d'Ankara III. 241-244; 1948-1949; Pamukcu ve Urman ile).
- 26 — Bir köpekte ilk Toxoplasmose observasyonu. T. Vet. Hek. Derneği Derg. 1950 sayı 47-48 (Pamukcu ve S. Baran ile birlikte).
- 27 — Yurdumuz sığırlarında leptospirosis olayları. T. Vet. Hek. Derneği Dergisi 1950, sayı 49-50 (Fransızca özeti ile birlikte).
- 28 — Experimental Hypervitaminose-A. T. Vet. Hek. Derneği Dergisi, 1951, sayı : 63 (Fransızca özeti ile).

- 29 --- Bolu, Samsun ve Ordu illeri ile çevrelerinde sığırlarda kronik hematüri hastalığı hakkında rapor. Ziraat Vekaletine, 6/9/1951.
- 30 --- Le cancer chez les animaux domestiques en Turcuıs (Extrait d'Acta union internationaux contre le cancer. Vol. IX. No. 1. 1955).
- 31 --- VI Milletlerarası Patoloji kompare kongresi (Madrid, 4 Mayıs 1952). T. Vet. Hek. Derneği, Dergisi; 1952; Sayı : 70-71.
- 32 --- Quelques observations sur la toxicité du D.D.T. chez les chats. (VI Congreso internationale de Pathologia comparada. Volum. II. Madrid).
- 33 --- Yurdumuz atlarında anemi enfeksiyözün zuhuru ve Anatomo-Histopatolojik teşhisin değeri (Fransızca özeti ile). T. Vet. Hek. Derneği Dergisi 1953, sayı : 86-87.
- 34 --- Nieren-Coccidiose bei Eseln. Tieraerzt. Wochenschrift 1 October. 1954.
- 35 --- Patoloji ders kitabı, genel kısım (ikinci baskı henüz basılmadı)
- 36 --- Yurdumuz hayvanlarında guvatrı olayları, insan ve hayvanlardaki komparslif tetkiki.
- 37 --- VII. Milletler arası patoloji kompare kongresi ve raporları. (Lausanne 26-31 Mayıs 1955).
- 38 --- Yerli merkeplerin böbreklerinde koksidiker. 1953. T. Vet. Hek. Derneği Dergisi, 1953 (Almanca özeti ile; H. Urman ile birlikte).
- 39 --- Atların ruam hastalığında allerjik rekasyonların teşhis değeri; XIII. Türk Hekimler Kongresi, 1954.
- 40 --- Listerellosis (basılmak üzere).

Bu yukardaki eserlerden başka olarak da idaresindeki Enstitü ve Kürsüsünde çalışanlar tarafından memleketin genel sağlığı, iktisadiyatı ile ilgili ve kültürel problemleri ihtiva eden çeşitli konularda bir çok orijinal çalışmalar, Doçentlik ve Doktora tezleri yayınlanmıştır.

b) Ord. Prof. Şevki Akçay'ın eserleri müze ve koleksiyonları :

Ord. Prof. Şevki Akçay çok uzun yıllar çalışma sonu olarak zengin bir Patoloji müzesi ve Histopatolojiye ait preparat koleksiyonları vücuda getirmeğe muaffak olmuştur. Yurd hayvanlarının türlü hastalıkları hakkındaki çalışmaları, canlı bir surette gösteren bu patoloji müzesi veteriner hekim namzedleri, öğrenciler ve Türk araştırmacıları için, bir istifade kaynağı olmaktadır.

Histopatolojik preparat koleksiyonları çok çeşitli adi, paraziter, mikrobik ve virütik hastalıkların mikroskopik teşhislerini gösteren, uzun yıllar ömür törpüsü çalışma ve araştırma mahsulü çok kıymetli bir tedris aracıdır. Bu müze ve koleksiyonlar gelecek nesiller için, çok değerli ilmi bir hediye ve kuvvetli bir varlıktır. Fakültemizi ziyaret eden yabancı bilim adamları Prof. Akçay'ın bu patoloji müzesini

hayranlıkla takdir etmektedir. Türk Veterinerliğinin çeşitli hayvanlara ait otopsi tekniklerini esaslı ve ilmi bir surette öğreten ve partikde kıymetlendiren Prof. Akçay'dır. İşte Ziraat Vekâleti tarafından yayınlanmış olan otopsi talimatnamesi Akçay tarafından hazırlanmıştır. Bunun gibi hayvan sağlık zabıtası tüzüğündeki et muayenesine ait teknik hükümler de Prof. Akçay'ın kudretli kaleminden çıkmıştır, bu gün bütün Türkiye mezbahalarında bu hükümlere göre et muayenesi ve kontrolleri yapılmaktadır. Bundan başka Ord. Prof. Şevki Akçay'ın her günkü araştırma ve tedris faaliyetleri arasında Ziraat Vekâletinden taşra teşkilâtına ait gönderilen ve sayısı bini geçen otopsi raporlarının tetkiki ve bunlara ait mütalâa raporları vardır. Sayısı binleri geçen çok çeşitli hayvan otopsilerini yapmış ve yaptırmıştır, bunlara ait sistemli fennî raporlar yazmış ve yazdırmıştır. Taşra teşkilâtından ve müesseselerden gönderilen çok çeşitli ve sayısı binleri geçen marazi maddelerin histopatolojik muayenelerini yapmış ve yaptırmıştır. Böylece mikrobik, virütik, paraziter ve adi hastalıkların teşhislerini kolaylaştırmakla, adli tıp, mahkeme meseleleri gibi bir çok memleket ve halk işlerinin görülmesine de yardım etmiştir. Karacabey, Çifteler, Konya, Sultansuyu haralarında tetkikler yapmış ve bunlara ait raporlar yazmıştır. Yurdun çok çeşitli bölgelerinde halkı ve köylüyü ilgilendiren ilmi konferanslar vermiş ve tetkiklerde bulunmuştur.

c) Ord. Prof. Şevki Akçay'ın yanında çalışmış ve yetişmiş olan ilim adamlarımız :

Şimdiye kadar idare etmiş olduğu laboratuvar, enstitü ve kürsüsünde bir çok ilim adamlarımız çalışmış ve mütehassis elemanlar yetişmiştir. Bugünkü günde, memleketimizde önemli mevkiiler işgal ederek, Patoloji ve ilim sahasında mühim ilerlemeler kaydetmiş ve herbirisi ayrı bir kıymet olan bu Türk araştırmacılarının başlıcalarının isim ve şöhretleri aşağıda yazılmıştır.

Vet. Albay Dr. Hadi Uysalefe (Müderris muavini ve muallim olarak)

Ord. Prof. Dr. Üveys Maskar (Müderris muavini olarak)

Vet. Hek. Abdurrahman Eroğlu (Asistan olarak)

Vet. Hek. Cevdet (Asistan olarak)

Prof. Dr. Enver Sengir (Asistan, Doçent, profesör olarak)

Vet. Albay Dr. Reşad Akün (Doktoran)

Prof. Dr. Mahir Pamukçu (Asistan, Doçent, Profesör olarak)

Muallim Dr. Cemal Köni (Asistan olarak)

Mütehassis Dr. Fahri Hakioglu (Asistan olarak)

Mütehassis Dr. Ahmet Sertel (Asistan olarak)

Dr. Hüseyin Urman (Asistan, Doçent namzedi olarak)

Dr. Mehmet Alibaşođlu (Asistan olarak)

Dr. Sait Tekeli (Asistan olarak)

Dr. Kâmuran Ertürk (Asistan olarak)

Vet. Yzb. Dr. İbrahim Aykaç (Doktoran)

III. Ord. Prof. Şevki Akçay'ın enternasyonal faaliyetleri ve iştirak ettiği kongreler.

Ord. Prof. Şefki Akçay bir çok millî ve enternasyonal ilmî ve meslekî cemiyetlerin üyesidir. Bu cemiyetlerde faal ödevler almış bulunmaktadır.

1 — 1949 da İstanbul'da toplanan V. Milletlerarası patoloji kompare Kongresine Veteriner kısmı başkanı olarak iştirak etmiş «La valeur des réactions allergiques dans le diagnostic de la tuberculose animale» (Comptes de V. Congr  international de pathologie compar  İstanbul, 1949) ve «Hypervitaminose—D2 induced Experimentally by Vigantol» başlığı altındaki çok alâka çekici tebliğlerini yapmıştır.

2 — 1950 de Paris'de Sorbon'da toplanan V. Milletlerarası Kanser mücadele cemiyeti kongresine iştirak etmiş ve «La cancer chez les animaux domestique en Turquie» adında bir tebliğ yapmıştır ve 750 yabancı memleket delegelerinin bulunduğu bu kongrede bir oturumda başkanlık etmiştir.

(Extrait d'Acta union internationale contr ele cancer. Volum IX. No. 1, 1953).

3 — 1952 de Madrid,de toplanan VI. Milletlerarası pathologie kompare kongresine Türkiyeyi temsilen delege başkanı olarak iştirak etmiş ve «Quelques observations sur le toxicité du D.D.T. chez les chats» adı ile bir tebliğ yapmıştır. (VI. Congress internationale de patgologie comparede : Vol. II Madrid, 4-11 Mayo. 1952).

4 — 1953 de İstanbul'da toplanan Tropikal hastalıklar kongresine organisatör üye olarak iştirak etmiştir.

5 — 1954 de İzmirde toplanan XIII. inci Türk Hekimleri Kongresine iştirak etmiş ve bir oturuma başkanlık yapmış ve Yurdumuz atlarında allerjik reaksiyonların «teşhis değeri» adı ile bir tebliğ vermiştir.

6 — 1954 de Ankara'da toplanan millî tüberküloz kongresine iştirak etmiş ve bir oturumda şeref başkanlığı yapmıştır.

7 — 1954 de Hamburg'da toplanan Alman Patologları kongresine «Nierencoccidiose bei den Eseln» adında bir tebliğ vermiştir. (Talgungbericht den Arbeitsgemeinschaft der Veterinaerpathologie 4. Tagung. Hamburg, 1954).

8 — 1955 de Lausanne'da toplanan VII. Milletlerarası pathologie kompare kongresine delege başkanı olarak iştirak etmiş ve «L'anémie infectieuse du cheval en Turquie» adı ile bir tebliğ yapmıştır. (VII. Congres international de Pathologie comparée. Lausanne; 26-31 Mai 1955).

9 — 1955 de İsviçre'de Zürich'de toplanan beşeri ve Veteriner Alman patoloğları kongresine iştirak etmiş «Lungenadenomatosis der Schafe» adında Almanca bir tebliğ yapmıştır. (Tieraerztl. Wschrft. 63. Jahrgang, Heft 11/12,15 Maerz 1956).

10 — 1957 de Almanya'da Bad-Nauhsim'de toplanan Alman patoloğları kongresine iştirak etmiştir.

Böylece 46 yıl giib uzun bir ömür boyunca, meslekî ve ilmi hayatında aralıksız bir suretde şu ana kadar, bilimsel araştırma ve çalışmalarına büyük bir gayret ve sebatla devam ve bu müddet içinde, bir çok ilmi problemlerin çözümlesine hizmet etmiş ve Türk ilmini yabancı ilim dünyasına, kısmen olsun tanıtmağa muaffak olmuş, daima zinde kalmış ve enerjisini hiç bir suretde kayıp etmiyerek Enstitüsü ve Kürsüsü yönetmeliğinde muntazaman çalışmıştır.

Yurd hizmetinde olarak harplerde ve Orduda geçirdiği zamanlarda bile, bulunduğu memuriyetlerde idarî ödevleri yanında meslekî öğretim ödevini de mezç etmeğe çalışmış ve bunda da muaffak olarak muhitine faydalı olmuştur. İç ve dış meslek alemimizde bir değer olarak tanınan Ord. Prof. Şevki Akçay, Fransızca ve Almanca dillerine vakıftır. Meslek hayatı sırasında memleket problemleri üzerinde, fenni ve idarî türlü vazifeleri ifa etmiş, bir çok önemli soruları cevaplandırmış, Kürsüsünde elemanlara memleket çapında önemli bir çok tezler, Doktora ve Habiltasyon tezleri vermiş ve yaptırmış, seminerleri ve kursları idare etmiş ve kürsüsüne bağlı öğretim üyelerinin yetiştirilmesini sağlamıştır. Kırkdan fazla Doktora, Doçentlik, Profesör ve Ord. Profesörlük imtihan jüri ve komisyonlarında üyelik ve bir çoğunda başkanlık yaparak etraflı ve tahlili raporlar yazmıştır. Prof. Akçay bu ilmi ve idarî çalışmaları yanında Üniversiteler Kanunu gereğince halkın bilgi seviyesini yükseltmek yolunda önemli yayınlar yapmış ve konferanslar vermiştir.

Ord. Prof. Şevki Akçay uzun yıllar boyunca yorulmak bilmez bir gayretle memleketimiz için çok faydalı olmuş ve patoloji alanında büyük bir inkilâp yapmıştır. Memleketimizde Patolojiyi modern esaslar dahilinde kurmuştur. Mesleğimizin iç ve dış ilim âleminde tanınması yolundaki sarfettiği gayret, mesleğimiz hayatında ve sinesinde daima yaşayacak ve takdir olunacaktır. Bu münasebetle Ord. Prof. Şevki Akçay'a uzun ömürler ve sıhhatli günler dileriz.